

oikeudenkäyntikuluista 3.800 euroa korkoineen ja asianosaiskuluista 500 euroa.

Perusteet

Laskusaatava

Asian tausta

██████████ oli solminut ensimmäisen sopimuksensa 020300200-Suomen Yritysnumeropalvelu Oy:n kanssa 2.12.2005. Sittemmin viimeksi mainittu yhtiö oli muuttanut nimensä Directa Oy:ksi. Sopimus oli ollut niin sanottu kiinteähintainen sopimus ja voimassa vuoden kerrallaan. Laskut olivat olleet kohtuullisia, alle sata euroa vuodessa. Uusittu sopimus oli solmittu Directa Oy:n 13.3.2008 suorittaman puhelinmarkkinoinnin perusteella.

Sopimus hakuosumapohjaisesta palvelusta ja siihen perustuva laskutus Directa Oy:n 13.3.2008 suorittaman puhelinmarkkinoinnin yhteydessä ██████████ oli annettu harhaanjohtavaa ja puutteellista tietoa palvelusta. ██████████ oli tuolloin käsittänyt, että Directa Oy:n myyntihenkilö oli tarkistanut hänen yhteystietojensa paikkansapitävyyden. Directa Oy oli kopioinut palveluun rekisteröidyt mediatiedot suoraan ██████████ omilta Internetsivuilta. ██████████ oli myös käsittänyt, että Directa Oy:n laskutusperusteissa oli tapahtunut muutos siten, että ██████████ maksaisi tietojen päivittämisestä ja mediatietojen rekisteröimisestä kiinteän maksun, minkä lisäksi yhtiöltä veloitettaisiin jälkikäteen palveluhinnaston mukainen kappalehintaa silloin, kun sen tiedot luovutettaisiin hakemistosta tai palvelun käyttäjä siirtyisi ██████████ n Internetsivuille. Elisa Oyj:n ylläpitämän ██████████ n Internetsivujen laskurin mukaan sivuilla oli vuodesta 2002 alkaen 23.11.2010 saakka ollut käyntejä yhteensä 4.026 kappaletta. Yhtään yhteydenottoa ei ollut tullut Directa Oy:n kautta.

Hakuosumalistoihin perustuvasta laskutuksesta ei ollut sovittu puhelimesta eikä siitä, että Directa Oy täsmentäisi tai täydentäisi myöhemmin sopimusehtoja kirjallisesti. Directa Oy:n yksipuolisesti laatimat vakiosopimusehdot eivät olleet tulleet sopimuksen osaksi, eikä yhtiö ollut muutoinkaan voinut jälkikäteen toimittamalla kirjallisilla ehdoillaan yksipuolisesti muuttaa alkuperäistä suullista sopimusta. ██████████ oli maksanut puhelinkeskustelun jälkeen saapuneen rekisteröintilaskun, koska se oli vastannut ██████████ käsitystä siitä, mitä aiemmin oli puhelimesta sovittu palvelun hinnasta. Koska ██████████ oli ollut Directa Oy:n asiakas jo useamman vuoden ajan eikä ██████████ ollut myyntipuhelussa 13.3.2008 kerrottu sopimuksen hinnan moninkertaistuvan aikaisempaan verrattuna, ei hänellä ollut ollut tarvetta perehtyä sen enempää rekisteröintilaskun liitteenä ilmeisesti olleeseen kirjalliseen materiaaliin. ██████████ ei muistanut, että rekisteröintilaskun mukana olisi ollut muuta kirjallista materiaalia, esimerkiksi vakiosopimusehtoja.

██████████ oli reklamoinut ensimmäisestä vuosilaskusta heti sen saatuaan, ensin puhelimitse 3.4.2009 ja sitten sähköpostitse

7.4.2009. Uusi laskutuskausi oli alkanut jo 13.3.2009. [REDACTED] [REDACTED] llä ei ollut ollut velvollisuutta eikä edes mahdollisuutta reklamoida Directa Oy:lle palvelun sovittua korkeammasta veloituksesta ennen ensimmäisen hakuosumapohjaisen vuosilaskun saapumista huhtikuussa 2009. Koska lasku Directa Oy:n ilmoittamista hakuosumista oli lähetetty jälkikäteen noin vuoden ajalta, sovitusta poikkeava laskutusperuste ja korkeampi hintataso olivat vasta tuolloin tulleet [REDACTED] n tietoon. Aikaisemman asiakassuhteen perusteella [REDACTED] llä ei ollut myöskään ollut mitään syytä olettaa, että laskun määrä lähes kymmenkertaistuisi vuoden aikana.

Vaikka Directa Oy:n vakiosopimusehdot olisivatkin tulleet sopimuksen osaksi, pätevää sopimusta hakuosumapohjaisesta palvelusta ja siihen perustuvasta laskutuksesta ei ollut [REDACTED] tahdonmuodostuksessa oli ollut olennainen virhe, koska palvelun kokonaishinta ja hakuosumaperusteinen laskutus olivat jääneet kokonaan kertomatta tai [REDACTED] virheellisen mielikuvan varaan. [REDACTED] ei ollut siten voinut harkita sopimuksen sisältöä eikä sitoutua sellaiseen sopimukseen, jonka hinnasta ja hinnoitteluperusteista hänellä ei ollut sopimusta solmittaessa ollut käsitystä tai joista hänelle oli suullisesti annettu täysin erilainen kuva kuin miksi Directa Oy:n käytäntö oli sittemmin osoittautunut.

Joka tapauksessa sopimus hakuosumapohjaisesta palvelusta ja siihen perustuvasta laskutuksesta oli varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain 30 §:n ja 33 §:n nojalla pätemätön. Directa Oy:n myyntihenkilö oli puhelinkeskustelussa 13.3.2008 antanut [REDACTED] olennaisesti puutteellisia ja osin jopa harhaanjohtavia tai vääriä tietoja kaupattavasta palvelusta, sen sisällöstä ja erityisesti tulevasta laskutuksesta sekä sopimuksen voimassaolosta toistaiseksi ja vuosi kerrallaan. [REDACTED] oli siten kohdistunut varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain 30 §:ssä tarkoitettua petollista viettelyä. Samoista syistä tähän tapaukseen soveltui myös sanotun lain 33 §:ssä tarkoitettu pätemättömyysperuste.

[REDACTED] oli kieltäytynyt maksamasta perusteetonta laskua ja ilmoittanut purkavansa sopimuksen päättymään 14 päivän kuluessa irtisanomisesta eli 16.4.2009. Koska sopimus oli tilausvahvistuksen mukaan ollut voimassa toistaiseksi, se oli irtisanottavissa kohtuullisen irtisanomisajan kuluessa. Puhelinmyyntitilanteessa ei ollut kerrottu Directa Oy:n käytäntöä, jonka mukaan sopimus oli irtisanottavissa vain jos sen teki viimeistään 14 päivää ennen uuden laskutuskauden alkua. Directa Oy:n sopimusehdot olivat irtisanomisen osalta kohtuuttomat ja hyvän kauppatavan vastaiset.

Oikeudenkäynti- ja asianosaiskulut

Directa Oy:n vaatimus oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta oli perusteeton. Directa Oy:n asiamies, joka oli toiminut asianajajatoimiston palveluksessa, ei ollut myöskään noudattanut hyvää asianajajatapaa,

kun hän oli ryhtynyt oikeudellisiin toimenpiteisiin varaamatta vastapuolelle tilaisuutta asian sovinnolliseen selvittämiseen. Directa Oy oli aiheuttanut tarpeettoman oikeudenkäynnin ja siten velvollinen, asian lopputuloksesta riippumatta, korvaamaan [REDACTED]n oikeudenkäyntikulut oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 4 §:n 1 momentin nojalla.

Directa Oy:n vaatimus asianosaiskulujensa korvaamisesta oli lakiin perustumaton. Kysymys oli yhtiön tavanomaiseen elinkeinotoimintaan kuuluvasta työstä.

TODISTELU

Kantajan kirjalliset todisteet

- K1. Rekisteröintilasku numero 1577303, tilausvahvistus ja palvelussopimuksen ehdot 1.2.2008
- K2. Laskutuskauteen 13.3.2008-13.3.2009 perustuva lasku numero 1714416, hintavertailutietoja, hakuosumaraportti, rekisteriote ja sopimusehdot 21.7.2008
- K3. Maksuhuomautus, lasku numero 1731622, rekisteriote ja sopimusehdot 21.7.2008
- K4. Laskutuskauteen 14.3.2009-13.3.2010 perustuva lasku numero 1920053, hintavertailutietoja, hakuosumaraportti, rekisteriote ja sopimusehdot 21.7.2008
- K5. Directan hakuosumapohjaisen hinnoittelumallin arviointia koskeva 20.9.2009 päivätty raportti (**Raportin sivut 15-21 on määrätty pidettäväksi salassa.**)
- K6. Directa / 020300200.com palvelun teknistä arviointia koskeva 12.1.2009 päivätty raportti (**Raportti on määrätty pidettäväksi salassa.**)
- K7. Soittoraportti Directa Oy:n myyntihenkilön ja [REDACTED] välisestä myyntipuhelusta 13.3.2008
- K8. Vastaanottokuittaus 15.3.2008

Kantajan henkilötodistelu

- 1. todistaja Kalle-Veikko Paakkanen
- 2. todistaja Iina Siponen
- 3. todistaja Anne Hoffrén

Vastajan kirjalliset todisteet

- V1. [REDACTED]n sähköpostireklamaatio ja irtisanominen 7.4.2009
- V2. [REDACTED]n sähköpostireklamaatio 5.5.2009
- V3. Kuvankaappaus Internetsivulta [REDACTED], 6.6.2011
- V4. Kanteeseen liitetyt vakiosopimuslomakkeet
- V5. Lasku numero 1398262

Muu oikeudenkäyntiaineisto

- Professori Kari Hopun sopimusoikeudellinen asiantuntijalausunto 2.11.2009
- Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan lausunto 895/2008
- Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan lausunto 899/2009

Vastaajan henkilötodistelu

1. [REDACTED] todistelutarkoituksessa

KÄRÄJÄOIKEUDEN RATKAISU

Perustelut

Kysymyksenasettelu

[REDACTED] on tehnyt Directa Oy:n kanssa palvelussopimuksen, joka on ollut voimassa 13.3.2008 alkaen. Kysymys on ensiksi siitä, onko mainittujen sopimuspuolten välillä syntynyt sopimus myös niin sanotusta hakutuloslistaukseen perustuvasta laskutuksesta, ja mikäli näin on tapahtunut, seuraavaksi kysymys on siitä, onko tämä sopimus pätemätön varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain (oikeustoimilaki) 33 §:ssä tarkoitetulla perusteella, ja mikäli näin voidaan katsoa olevan, kysymys on vielä siitä, mikä merkitys tällä seikalla on kommandiittiyhtiön maksuvelvollisuuden kannalta.

Henkilötodistelu

[REDACTED] on kertonut, että [REDACTED] oli aikaisemmin ollut Suomen Yritysnumeropalvelu Oy:n asiakas ja että palvelua koskeva laskutus oli tuolloin ollut kohtuullista, määrältään 50-100 euroa. [REDACTED] ei ollut irtisanonut sopimusta, vaikka hän ei muistanutkaan, oliko hänelle enää joulukuun 2005 jälkeen lähetetty laskua palvelusta.

Myyntipuhelun 13.3.2008 perusteella [REDACTED] oli käsittänyt, että palvelussa oli kysymys hänen Internetsivujensa esittelemisestä niille, jotka olivat kiinnostuneita hänen alallaan tehdystä työstä, ja että häneltä laskutettaisiin 0,29 euroa, kun hänen sivuillaan käytäisiin. [REDACTED] oli myös käsittänyt, että laskutuksessa olisi sama pohja kuin aikaisemmissa sopimuksissa, minkä lisäksi olisi edellä mainittu Internetsivuilla käymiseen perustuva 0,29 euron suuruinen maksu. Tästä [REDACTED] oli ollut valmis maksamaan.

Myyntipuhelun aikana ei ollut käyty läpi palveluun rekisteröityjä [REDACTED] n tietoja. [REDACTED] oli katsonut kommandiittiyhtiötä koskevat rekisteritiedot laskusta. Muun materiaalin hän oli lukenut läpi huonosti. Jos [REDACTED] olisi tuolloin lukenut, että "laskutusperuste on tietokantaan kohdistuneet hakutapahtumat, joissa yrityksen tiedot ovat sisältyneet hakutuloslistaukseen", hän olisi ymmärtänyt mainitun sopimusehdon aika huonosti.

███ ei ollut rekisteröintimaksun suorittamisen yhteydessä perehtynyt vakiosopimusehtoihin eikä hänelle ollut myyntipuhelun aikana korostettu, että hänelle lähetettäisiin vielä kirjalliset ehdot, joihin olisi perehdyttävä ja joista olisi reklamoitava seitsemässä päivässä, mikäli niitä ei hyväksyisi. ███ oli yllättynyt keväällä 2009 saamansa laskun suuruudesta. Reklamoinnin jälkeen hänelle oli jäänyt käsitys, ettei muuta laskua enää tulisi.

Paakkanen ja Siponen

Todistajina kuullut Paakkanen ja Siponen ovat kertoneet yhtäpitävästi Directa Oy:n sopimuksentekomenettelystä. Kertomusten mukaan asiakkaille oli kerrottu, miten maksullinen hakuosuma muodostui. Paakkasen mukaan tämä tapahtui siten, että yritys osui hakuun Directa Oy:n tietokannassa. Hänen mukaansa asiakkaille oli lisäksi kerrottu, että kysymys oli uudenlaisesta palvelusta, jossa oli muun muassa 40 euron suuruisen "hintakatto".

Työntajan ohjeistuksen mukaan kaikkien myyjien oli myyntipuhelun lopuksi käytävä asiakkaan kanssa läpi niin sanotut kaupan ehdot, jolloin asiakkaalle kerrottiin vielä tiivistetysti muun muassa palvelun sisältö, hinnoittelu ja voimassaolo. Lisäksi asiakkaalle kerrottiin, että hänelle lähetettäisiin vielä postitse tilausvahvistus ja sopimusehdot, jotka asiakkaan olisi tarkistettava. Siposen mukaan asiakkaalle toimitettu kirjallinen materiaali vastasi myyntipuhelun aikana annettuja tietoja, vaikka kirjalliset ehdot olivatkin kattavammat.

Myyjän etu oli antaa asiakkaalle kattavat tiedot palvelusta, koska hänelle ei maksettu palkkiota, mikäli asiakas peruutti tilauksensa. Paakkasen mukaan asia oli lähtökohtaisesti näin, mikäli peruutus tapahtui seitsemän päivän kuluessa kirjallisen materiaalin vastaanottamisesta. Siponen on kuvaillut Jari Hakkarasta rempseäksi, mutta tunnolliseksi myyjäksi.

Hoffrén

Todistajana kuullun Hoffrénin Directa Oy:n sopimuksentekomenettelystä kertomat seikat vastaavat olennaisilta ja asian ratkaisuun vaikuttavilta osin Paakkasen ja Siposen edellä selostettuja kertomuksia.

Lisäksi Hoffrén on kertonut keskustelleensa ███ kanssa puhelimesta kaksi kertaa. Ensimmäisellä kerralla 3.4.2009 ███ ei ollut muistanut maksaneensa palvelun rekisteröintimaksua. Toisella kerralla 13.5.2009 ███ ei ollut muistanut myyntipuhelua. ███ oli tuolloin riitauttanut laskun sillä perusteella, ettei hän uskonut hakuosumia, koska palvelusta ei ollut ollut hänelle mitään hyötyä. Directa Oy:n laadunvalvonta ei ollut tavoittanut ███

Hoffrén on ilmoittanut kuunnelleensa edellisenä iltana nyt kysymyksessä olevia asiakaspuheluja koskevat tallenteet.

Hakutulostaukseen perustuvaa laskutusta koskevan sopimuksen syntyminen

Niin kuin korkein oikeus on ratkaisussaan KKO 2010:23 todennut, oikeustoimilaisissa säännellään muun muassa lain soveltamisalaan kuuluvien oikeustoimien tekemistä. Yhteiskunnallisen kehityksen sekä tavaroiden ja palveluiden vaihdannassa käyttöön otettujen uusien menettelytapojen myötä on jo melko pitkään jouduttu havaitsemaan, ettei kaikkia esiin tulevia sopimuksen syntymiseen liittyviä tilanteita kyetä selittämään oikeustoimilain perinteisellä, tarjoukseen ja siihen annettuun vastaukseen perustuvalla mallilla. Tällöin on voitu turvautua joko päättelyyn, joka lähtee tahdonilmaisuja koskevasta oikeustoimilain periaatteista, mutta soveltaa niitä uusien tilanteiden vaatimalla tavalla, tai sitten päättelyyn, jossa sopimuksen syntyminen liitetään ulkonaisiin tunnusmerkkeihin, jotka ilmenevät osapuolten toiminnassa tai sen yhteydessä. Tällöin osapuolten toimintaa tarkastellaan siltä kannalta, millainen toiminta voi määrätyissä olosuhteissa olla objektiivisesti tarkastellen tyypillisesti osoitus sopimussuhteen syntymisestä tai sitoutumisesta noudattamaan tiettyä järjestelyä. Tietty menettely tietynlaisessa toimintaympäristössä voi siis johtaa siihen, että sopimuksen ja siihen perustuvien velvoitteiden katsotaan olevan olemassa ilman, että turvaudutaan yksinomaan tahdonilmaisun käsitteeseen ja siihen nojautuvaan perusteluun.

Siitä huolimatta, etteivät Paakkanen, Siponen ja Hoffrén ole tehneet havaintoja juuri nyt kysymyksessä olevasta Hakkaraisen ja [REDACTED] välillä 13.3.2008 käydystä myyntipuhelusta, todistajien edellä selostetut kertomukset viittaavat vahvasti siihen, että [REDACTED] on jo myyntipuhelun aikana annettu sinänsä oikeat tiedot hakuosumaperusteisesta laskutuksesta ja että tuolloin on viitattu hänelle vielä puhelun jälkeen lähetettäviin kirjallisiin ehtoihin. Vaikka kysymys on tältä osin ollut Directa Oy:n sopimuksetekomenettelyä yleisesti koskevasta todistelusta, asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, jotka antaisivat riittävän aiheen epäillä, etteikö tietojen antaminen olisi tapahtunut todistajien kertomalla tavalla myös tässä tapauksessa. [REDACTED] omat muistikuvat mainitun myyntipuhelun yksityiskohdista eivät ole olleet kovin tarkkoja, mikä on sinänsä ymmärrettävää, kun otetaan huomioon puhelusta kulunut pitkäaikoinen aika. Ei voida toisaalta sulkea pois sitäkään mahdollisuutta, että [REDACTED] on puhelun aikana käsittänyt hakuosumaperusteisen laskutuksen toisin kuin miten asia on hänelle tuolloin esitetty. Aihetta päätyä toiseen lopputulokseen myyntipuhelun sisältöä koskevan näytön arvioinnissa ei tällä perusteella kuitenkaan ole.

Palvelun rekisteröintimaksua koskevan laskun numero 1577303 ja siihen liitettyjen muiden asiakirjojen reunaan tulostuneiden tietojen perusteella on pääteltävissä, että Directa Oy:n myyntipuhelun yhteydessä viittaama kirjallinen materiaali on lähetetty [REDACTED] lle kokonaisuudessaan. Lähetettyä tiedostoa koskeva merkintä myös vastaa Itella Oy:n 15.3.2008 lähettämästä sähköpostiviestistä ilmenevää

vastaanotettua tiedostoa koskevaa merkintää. Kun [REDACTED] on [REDACTED] omankin ilmoituksen mukaan saanut samaan tiedostoon sisältyneen palvelun rekisteröintimaksua koskevan laskun, näissä olosuhteissa se mahdollisuus, ettei kommandiittiyhtiö olisi saanut tilausvahvistusta ja palvelusopimuksen ehtoja (hakuosumapohjainen laskutus) 1.2.2008, on niin etäinen, ettei sitä ole aihetta ottaa arvioinnin perustaksi. [REDACTED] llä on siten myös ollut riittävä mahdollisuus halutessaan lähemmin selvittää kirjallisten ehtojen sisältöä. Asiassa on riidatonta, että kommandiittiyhtiö on suorittanut palvelun rekisteröintimaksun ja ettei se ole tässä yhteydessä esittänyt huomautuksia sopimuksen syntymisestä tai sen sisällöstä.

Edellä mainituilla perusteilla käräjäoikeus katsoo, että Directa Oy:n ja [REDACTED] n välille on lähtökohtaisesti syntynyt sopimus hakutuloslistaukseen perustuvasta laskutuksesta. Tästä erikseen on kuitenkin ratkaistava kysymys siitä, onko nyt kysymyksessä olevaan sopimuksetekomenettelyyn liittynyt sellaisia piirteitä, joiden perusteella syntynyttä sopimusta on tässä tapauksessa pidettävä pätemättömänä.

Sopimuksen pätemättömyys

[REDACTED] on kiistänyt kanteen muun muassa sillä perusteella, että sopimuksen tekemiseen vaikuttavissa edellytyksissä on ollut olennaisia puutteita. Koska kommandiittiyhtiön viittaamat edellytykset koskevat seikkoja, jotka ovat olleet olemassa jo sopimuksetekovaiheessa, käräjäoikeus katsoo, että kysymystä sopimuksen pätemättömyydestä on myös tältä osin perusteltua arvioida oikeustoimilain 33 §:n perusteella.

Oikeustoimilain 33 §:n mukaan oikeustointa, jota muuten olisi pidettävä pätevänä, älköön saatettako voimaan, jos se on tehty sellaisissa olosuhteissa, että niistä tietoisesti olisi kunnian vastaista ja arvotonta vedota oikeustoimeen, ja sen, johon oikeustoimi on kohdistettu, täytyy olettaa niistä tietäneen. Arvioidessaan sanotun säännöksen soveltuvuutta tähän tapaukseen käräjäoikeus toteaa seuraavan.

Yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaan sopimuksetekovaiheessa osapuolten velvollisuus on, omaa etua valvoessaankin, ottaa huomioon myös vastapuolen edut. Kysymys on niin sanotusta lojaliteettivelvollisuudesta, jonka perusteella osapuolten tulee menetellä niin, ettei toinen osapuoli erehdy sopimuksen olennaisesta sisällöstä tai merkityksestä.

Käräjäoikeus kiinnittää huomiota siihen, että [REDACTED] on ollut Directa Oy:n (ent. Suomen Yritysnumeropalvelu Oy) sopimusasiakas jo useita vuosia ennen nyt kysymyksessä olevan sopimuksen tekemistä. Selvitystä siitä, että kommandiittiyhtiö olisi irtisanonut aikaisemman sopimuksen päättymään joulukuussa 2006 tai ettei asiakassuhde olisi muusta syystä jatkunut 2.12.2006-13.3.2008, ei ole esitetty. [REDACTED] on myös kertonut, että Directa Oy:n tarjoamaa

palvelua koskeva laskutus on aikaisemmin ollut määrältään 50-100 euroa vuodessa. Hänen kertomuksensa uskottavuutta tukee se, että laskutuksen määrä laskutuskaudella 2.12.2005-2.12.2006 on laskusta numero 1398262 ilmenevällä tavalla ollut 97,80 euroa.

Palvelussopimuksessa on ollut kysymys palvelusta, jossa asiakkaan laskuttamista ja laskutusperusteita koskevien sopimusehtojen sekä asiakkaalta laskutettavan hakuosumamaksun muodostumiseen vaikuttavien seikkojen merkitystä on ollut varsin vaikea arvioida ennen asiakkaalle ensimmäisen laskutuskauden päättymisen jälkeen lähetettyä laskua. Tätä johtopäätöstä ei muuta muuksi pelkästään se seikka, että hakuosumalaskutuksen kuukausittaista enimmäismäärää koskeva tieto on sinänsä asianmukaisesti ilmoitettu asiakkaalle.

Directa Oy on ollut tietoinen yhtiön palveluiden tietokantaan rekisteröidyistä [REDACTED] n yritystiedoista. Yhtiön on palveluntarjoajana täytynyt myös tietää, mikä merkitys näillä tiedoilla on asiakkaalta laskutettavien hakuosumien määräytymisen kannalta, ja että asiakkaalta laskutettava hakuosumamaksu tulisi varsin suurella todennäköisyydellä muodostumaan enimmäislaskutuksen mukaiseksi, kuten sittemmin on tapahtunutkin. Tästä huolimatta Directa Oy ei ole missään vaiheessa sopimuksetekomenettelyn aikana kiinnittänyt [REDACTED] huomiota siihen, että sopimuksesta seuraava maksuvelvollisuus tulisi todennäköisesti muodostumaan moninkertaiseksi verrattuna siihen, mitä [REDACTED] on aikaisemmin yhtiön tarjoamasta palvelusta maksanut. Vaikka kysymys on ollut elinkeinonharjoittajien välisestä hinnaltaan suhteellisen vähäisestä sopimuksesta ja vaikka [REDACTED] on myös oman hakuosumaperusteista laskutusta koskevan käsityksensä perusteella täytynyt varautua siihen, että kommandiittiyhtiöltä laskutettava määrä tulisi ainakin jossain määrin kasvamaan, on ilmeistä, että tietoisuus maksuvelvollisuuden moninkertaistumisesta olisi voinut vaikuttaa ratkaisevasti pienyrittäjän asemassa olevan [REDACTED] ratkaisuun hänen päättäessään sopimukseen sitoutumisesta.

Edellä mainituilla perusteilla käräjäoikeus katsoo, että Directa Oy:n vetoama sopimus hakutuloslistaukseen perustuvasta laskutuksesta on yhtiön tieteen tehty sellaisissa olosuhteissa, että siihen vetoamista on pidettävä oikeustoimilain 33 §:ssä tarkoitetulla tavalla kunnianvastaisena ja arvottomana. Sanottu sopimus on siten pätemätön.

Selvitystä siitä, mikä osuus Directa Oy:n [REDACTED] ltä laskuttamista hakuosumista on muodostunut tavalla, johon kommandiittiyhtiön on edellä vastauksen perusteissa todetun [REDACTED] käsityksen perusteella katsottava sitoutuneen, ei ole esitetty. Tämän vuoksi kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäynti- ja asianosaiskulut

Oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 1 §:n mukaan asianosainen, joka

häviää asian, on velvollinen korvaamaan kaikki vastapuolensa tarpeellisista toimenpiteistä johtuvat kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, jollei muualla laissa toisin säädetä. Saman luvun 8 §:n 1 momentissa on säädetty, että korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat oikeudenkäynnin valmistelusta ja asian tuomioistuimessa ajamisesta sekä asiamiehen tai avustajan palkkiosta aiheutuneet kustannukset. Mainitun 8 §:n 2 momentin mukaan oikeudenkäyntikulujen korvaukselle on vaadittaessa määrättävä vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäivästä.

██████████ on voittanut asian. Edellä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuudesta todettuun nähden käräjäoikeus katsoo, että Directa Oy on siten velvollinen korvaamaan kommandiittiyhtiön oikeudenkäyntikulut laskun mukaisesti korkoineen.

Mitä tulee ██████████:n vaatimukseen asianosaiskulujensa korvaamisesta, käräjäoikeus toteaa seuraavan. Vaikka oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan korvausta suoritetaan myös oikeudenkäynnin asianosaiselle aiheuttamasta työstä ja oikeudenkäyntiin välittömästi liittyvästä menetyksestä, hallituksen esityksestä (HE 107/1998 vp s. 19) ilmenee, että asianosaiselle itselleen suoritettavan oikeudenkäyntikulujen korvauksen on tarkoitettu olevan poikkeuksellista. Se ei ole korvaus oikeudenkäyntiin osallistumisesta tai siihen valmistautumisesta aiheutuvasta tavanomaisesta vaivannäöstä, vaan tulee kysymykseen lähinnä tilanteissa, joissa asianosainen itse on ammattitaitonsa tai erityisosaamisensa perusteella tehnyt sellaisia oikeudenkäynnin kannalta välttämättömiä paljon aikaa vaatineita toimenpiteitä, jotka jonkun muun suorittamina olisivat myös asiamiehen tai avustajan laskuttamia kulueriä. Lisäksi asianosaisella on oikeus saada korvaus sille oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuvasta kustannuksesta tai muusta rahallisesta tappiosta. Näihin seikkoihin nähden käräjäoikeus arvioi kohtuullisten Directa Oy:n ██████████:lle korvattavien asianosaiskulujen määräksi 200 euroa.

Tuomiolauselma

Kanne hylätään.

Directa Oy veloitetaan suorittamaan ██████████:lle korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 3.800 euroa ja asianosaiskuluista 200 euroa. Oikeudenkäyntikulukorvaukselle on maksettava viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut käräjäoikeuden ratkaisun antamispäivästä.

MUUTOKSENHAKU Tähän ratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oheisissa muutoksenhakuohjeissa tarkemmin selostetaan. Tyytymättömyyttä on ilmoitettava viimeistään maanantaina 11.7.2011.

Käräjätuomari

Ville Laine